

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Andrzej Duda

Warszawa, 23 września 2022 roku

Przesłanie
z okazji inauguracji roku akademickiego 2022/2023

Magnificencje Państwo Rektorzy!
Wysokie Senaty!
Szanowni Państwo Profesorowie!
Drodzy Studenci!

Z okazji rozpoczęcia nowego roku pracy, badań i studiów przesyłam serdeczne pozdrowienia całej polskiej społeczności akademickiej. Uroczystości inauguracyjne zawsze przypominają o doniosłej roli, jaką nauka odgrywa we współczesnym świecie: jej wielkim wpływem na procesy gospodarcze i społeczne, zaspokajanie potrzeb ludzkich i zwalczanie masowych zagrożeń. Doświadczenia lat pandemii oraz roku 2022 – pierwszego od II wojny światowej roku pełnoskalowej wojny w Europie – uświadamiają nam to wszystko w sposób wyjątkowy. Polska, jako państwo dążące do rozwoju, dostatku i bezpieczeństwa, potrzebuje własnej nowoczesnej nauki, pomagającej sprostać licznym wyzwaniom.

Nauka ma zasadniczo charakter uniwersalny, a jej rozwój wymaga międzynarodowej współpracy. Wiąże się z tym dwojakiego rodzaju zadania. Z jednej strony, nasz kraj musi być mocnym, autonomicznym ośrodkiem rozwoju badań, ich finansowania i wdrażania, chcąc – poza wymienionymi celami praktycznymi – uniknąć statusu i wizerunku naukowej peryferii. Z drugiej strony, musimy prowadzić szeroko zakrojoną współpracę zagraniczną zarówno w dziedzinie nauk ścisłych, jak i humanistycznych. Do różnych działań, od lat prowadzonych w tym celu, w ostatnim czasie doszło powołanie szeregu nowych instytucji, takich jak Sieć Badawcza Łukasiewicz i Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej. Szczególną okazją do rozszerzenia i intensyfikacji takiej aktywności będzie 550-lecie urodzin Mikołaja Kopernika. Do promocji nauki polskiej w świecie powinna przyczynić się nowo powołana z tej okazji Akademia Kopernikańska i planowany na luty 2023 roku – wraz z jej inauguracją – pierwszy Światowy Kongres Kopernikański w Toruniu.

Wojna tocząca się na Ukrainie, zaatakowanej przez imperialną Rosję, rzuca cień na wszystkie dziedziny polityki, gospodarki i życia społecznego. Rzeczpospolita otworzyła się na uchodźców wojennych, a polskie uczelnie na ukraińskich studentów i pracowników naukowych, którzy uzyskali możliwość kontynuowania edukacji i badań w naszym kraju. Życząc Ukraińcom rychłego zwycięskiego zakończenia działań zbrojnych i powrotu do normalności, trzeba jednak podkreślić, że współpraca między uczonymi i ośrodkami akademickimi z naszych krajów po wojnie powinna stać się jeszcze szersza i bardziej intensywna. Leży to w żywotnym interesie obu państw, służy bowiem nie tylko rozwojowi badań w poszczególnych dyscyplinach wiedzy i kształceniu młodzieży, ale także lepszemu poznawaniu się i wzajemnemu zrozumieniu obu tak bliskich sobie narodów.

Mamy wszelkie powody sądzić, że rok akademicki 2022/2023 będzie wolny od trybu zdalnego pracy dydaktycznej na uczelniach, wymuszonego w poprzednich latach sytuacją epidemiczną – i tego przede wszystkim dziś Państwu życzę. Minione lata z wyjątkową siłą uzmysłowiły nam niezbywalną potrzebę bezpośredniego kontaktu nauczycieli i studentów: to, jak ważne – w dobie powszechnej cyfryzacji – pozostają konwersatoria, konsultacje, spotkania podczas konferencji naukowych, umożliwiające bezpośrednie zetknięcie się z różnymi informacjami i poglądami, zadawanie pytań, poszerzanie wiedzy i wspólne dochodzenie do wniosków naukowych w żywym dialogu. Ten żywy dialog jest istotą uniwersytetu i podstawą wspólnoty akademickiej, która powinna łączyć wszystkich – od profesorów przez młodych badaczy i doktorantów aż do najmłodszych studentów, którzy rozpoczynają poszukiwanie swojej drogi intelektualnej i życiowej. Taka społeczność – *universitas* – stanowi ogromną wartość, a jej trwanie zależy od zaangażowania wszystkich jej uczestników.

Polskie instytucje akademickie od 2018 roku funkcjonują w nowych warunkach, określonych przez ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Zapewniam, że nadal będę wsluchiwał się uważnie w opinie Państwa środowiska na temat tych regulacji. Zachęcam do podjęcia w ramach Narodowej Rady Rozwoju dyskusji nad kilkuletnimi już doświadczeniami i trudnymi zagadnieniami.

Życzę dzisiaj Państwu, aby rozpoczynający się rok akademicki był czasem przezwyciężenia obiektywnych trudności i podejmowania ważnych wyzwań, które stoją przed polską nauką i uczelniami. Mając świadomość bolączek, które trapią środowisko akademickie, ze swojej strony będę dokładać wszelkich starań, aby pomóc Państwu w ich pokonaniu. Ufam, że razem konfrontując się z przeciwnościami, możemy wypracować rozwiązania coraz lepiej służące dobru nauki polskiej i przynoszące pożytek całej społeczności akademickiej.

Niech ten nowy rok przyniesie też każdemu wiele satysfakcji i osiągnięć. Dla badaczy niech będzie to czas sukcesów naukowych, a dla studentów – wspaniałych intelektualnych przygód. Wszystkim życzę wielu wartościowych odkryć i niewyczerpanej inspiracji.

Gaudeamus igitur! Vivat Academia, vivat Professores!

Z wyrazami szacunku

